

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33556
Nom	Sociologia del Treball
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2012 - 2013

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1309 - Grau de Relacions Laborals i Recursos Humans	Facultat de Ciències Socials	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1309 - Grau de Relacions Laborals i Recursos Humans	6 - Sociologia	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
LORENTE CAMPOS, RAUL	330 - Sociologia i Antropologia Social

RESUM

L'assignatura Sociologia del Treball te un caràcter introductori i s'insereix en el primer curs del grau de Relacions Laborals i Recursos Humans, amb el propòsit general de facilitar les eines bàsiques, suficients i necessàries per a comprendre les tendències socials contemporànies referides al món del treball i de l'ocupació. Per eixos motius és una assignatura de referència per a altres matèries assignatures de contingut sociològic situades en cursos posteriors, alhora que tracta de complementar l'aproximació d'altres matèries i disciplines –com l'Economia, la Psicologia, el Dret etc.- que contenen també amb un mòdul introductori la qual cosa permet a l'alumnat obtenir una visió general sobre l'objecte del títol de grau.

El treball s'aborda com una construcció social d'importància capital en les societats humanes; és un tipus de relació social, una forma de conferir identitats socials, que determina, i alhora ve predeterminat, pels processos de desigualtat, tot i ser un factor clau en el desenvolupament personal, econòmic i social de les societats modernes.

L'assignatura pretén afavorir el coneixement i la reflexió crítica sobre el món del treball i les relacions d'ocupació, des d'una perspectiva històrica i a través de les dimensions organitzatives, socials, econòmiques i polítiques de l'activitat laboral.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Donat el caràcter daquesta assignatura, perquè l'alumnat pugui cursar-la, només es precisen els requisits necessaris per accedir inicialment als estudis de grau

COMPETÈNCIES

RESULTATS DE L'APRENTATGE

L'objectiu d'aquest curs és introduir a l'alumnat del Títol de Grau en Relacions Laborals i Recursos humans en l'àmbit de la Sociologia del Treball com una de les seues eines teòriques d'anàlisi de la realitat socio-laboral i d'ús pràctic quotidià, la qual cosa és fonamental en la seua formació i en el seu futur desenvolupament professional.

Els elements teòrics introduïts seran complementats amb continguts pràctics realitzats per l'alumne/a i situats en el context del nostre país, de l'Estat espanyol i de la Unió Europea, de manera que al final del curs l'estudiant sàpia interpretar els fenòmens laborals més destacats en el nostre entorn socio-econòmic i cultural. Els objectius formatius generals que es pretenen assolir en l'assignatura són:

- **Comprendre el caràcter de relació social que té el treball i acostar-se a les principals discussions i debats sobre les desigualtats lligades a l'organització social del treball.**
- **Conèixer i saber utilitzar els conceptes, la terminologia i els desenvolupaments teòrics més importants vinculats a l'anàlisi del món del treball des de la Sociologia.**
- **Conèixer de forma concreta i aplicada les repercussions sociolaborals de les principals tendències i problemes actuals en el món socioeconòmic. Aquest coneixement requereix manejar les fonts d'informació i documentació sobre el mercat de treball i, al seu torn, obtenir capacitat crítica i de síntesi sobre aquesta informació.**

Les destreses que l'estudiant ha d'adquirir són:

- **Habilitat per a accedir i analitzar fonts d'informació sobre el treball i l'ocupació.**
- **Capacitat de comprensió de taules, gràfics i quadres amb informació estadística sobre el mercat de treball.**
- **Destresa en la lectura, anàlisi i síntesi crítica de textos relatius al món laboral.**

- Competències per a vincular els problemes laborals concrets i actuals amb les explicacions i teories exposades en classe.

Respecte a les habilitats socials que l'estudiant ha d'adquirir la Sociologia del Treball ha de proporcionar tant coneixements instrumentals com coneixements teòrics que servisquen per a contextualitzar la pràctica professional dels graduats en RR.LL. i RR.HH.

La qüestió de la sensibilitat respecte als aspectes socials de l'entorn immediat és fonamental en la formació de tècnics que operen en les dimensions humanes de l'entorn econòmic i laboral. Aquesta finalitat pot concretar-se en el desenvolupament de les següents habilitats:

- Potenciar aptituds per a estructurar lògicament discursos i reflexions.

- Capacitar en la participació activa i en el treball grupal.

- Fomentar l'observació crítica de l'entorn social.

- Estimular la capacitat creativa en el plantejament i la resolució dels problemes que se'ls plantegen.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ A LA SOCIOLOGIA DEL TREBALL (CONCEPTES BÀSICS)

TEMA 1. INTRODUCCIÓ

- 1.1 La perspectiva sociològica.
- 1.2 El treball com a objecte d'estudi.
- 1.3 El concepte de treball, recorregut històric. La habitual reducció del concepte de treball a una de les seues parts: locupació.
- 1.4 Formes de treball, treball mercantil i treball reproductiu.
- 1.5 El paper del treball com a factor de integració social a la societat capitalista i la possible erosió d'aquesta funció a la actualitat.

TEMA 2. FONTS I BASES DE DADES SOCIOLABORALS

- 2.1 Anàlisi de les bases de dades i les estadístiques del Ministerio de Trabajo e Inmigración, de IINE i del Centro de Investigaciones Sociológicas (CIS).

2. LA DIVISIÓ SOCIAL I TÈCNICA DEL TREBALL: L'ORGANITZACIÓ DEL TREBALL COM A FACTOR GENERADOR DE DESIGUALTATS SOCIALS.

TEMA 3. LA DIVISIÓ TÈCNICA DEL TREBALL: L'ORGANITZACIÓ DEL TREBALL EN LA EMPRESA

- 3.1 El model de producció artesà.
- 3.2 L'organització del treball industrial: El Taylorisme i l'organització científica del treball (OCT), el Fordisme i la producció en massa.
- 3.3 El model de despecialització flexible i la producció lleugera.
- 3.4 Noves formes de gestió laboral.

TEMA 4. LA DIVISIÓ SEXUAL DEL TREBALL

- 4.1 La distribució d'activitats entre homes i dones: desigualtats de gènere.
- 4.2 El treball ocult de les dones: el treball social necessari desenvolupat en la esfera privada.
- 4.3 Locupació de les dones: modalitats de incorporació i exclusió del mercat de treball.

TEMA 5. LA DIVISIÓ INTERNACIONAL DEL TREBALL

- 5.1 Desenvolupament capitalista i divisió internacional del treball.
- 5.2 El procés de Globalització i les seues conseqüències laborals: deslocalització productiva, migracions i mercat laboral.

3. TENDÈNCIES AL MERCAT DE TREBALL

TEMA 6. DESOCUPACIÓ

- 6.1 Tipus històrics de desocupació
- 6.2 Atur i pobresa
- 6.3 Les experiències d'atur
- 6.4 Atur i conflictivitat social

TEMA 7. FLEXIBILITAT LABORAL I PRECARIETAT**7.1 Introducció.****7.2 Flexibilitat i societat: models de flexibilitat laboral.****7.3 Estratègies empresarials d'increment de la flexibilitat i el seu impacte en les relacions laborals.****7.4 L'increment de la precarietat laboral: L'erosió de la relació estàndard d'ocupació i el creixement de les formes d'ocupació atípiques.****VOLUM DE TREBALL**

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teòricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Elaboració de treballs en grup	15,00	0
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	15,00	0
Lectures de material complementari	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de casos pràctics	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Cadascun dels temes del programa segueix una estructura semblant. Les primeres sessions -generalment tres-, es dediquen a exposició dels continguts del programa, mitjançant classe magistral participativa i addicionalment (en una sessió) per part del grup/s d'alumnes que s'haja preparat els ítems corresponents al tema. En l'última o dos últimes sessions de cada tema es procedirà a realitzar l'activitat pràctica consistent generalment en la correcció grupal en classe de l'article o pràctica proposada i que l'alumne/a haurà d'haver treballat prèviament a casa, elaborat un comentari i enviat al professor mitjançant la plataforma aula virtual. En dos dels temes (2 i 5) aquesta activitat consisteix en pràctiques en la sala d'informàtica amb les pàgines web de l'INE i del CIS, i en l'anàlisi d'un documental sobre el tema projectat en classe respectivament. La segona activitat pràctica consisteix en la preparació i exposició dels ítems o conceptes vinculats a cada tema proposats pel professor i presentats en panells-pòsters o power-point. El format de la classe serà participatiu, de manera que l'alumnat pugui plantejar els seus dubtes en el moment que creguen. Les activitats pràctiques combinen un treball individual (anàlisi i comentari de text) i un treball en grup (treball i presentació d'ítems). El treball desenvolupat en classe es complementa amb les hores de consulta setmanals en les quals el professor està a la disposició de l'alumne/a per a la resolució de dubtes, explicació de conceptes o continguts que no s'haja entès en classe o la correcció individualitzada de les seues activitats (anàlisi i comentari de text i preparació d'ítems). Durant el curs es farà ús de l'aula virtual on s'allotjaran els materials bàsics per a l'alumnat i en el seu cas per a l'enviament de comentaris crítics de les lectures i treballs pràctics en les dates fixades.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'aprenentatge de l'alumne/a s'hi realitzarà mitjançant proves escrites al final del curs i també mitjançant avaluació continua avaluant els treballs pràctics que es lliuraran en finalitzar cada tema. En l'examen es valora la comprensió i la capacitat d'anàlisi i síntesi dels continguts treballats en l'assignatura, tant de forma teòrica com mitjançant les pràctiques desenvolupades per l'alumne. La nota del examen suposarà el 75% de la nota final, la resta, el 25% de la nota final i sempre que al examen s'haja tret com a mínim un 4 sobre 10, correspon als treballs desenvolupats per l'alumne al llarg del curs: resum de conferències, anàlisi i comentari de textos, i preparació i exposició d'ítems en grup.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Finkel, L. (1994): La organización social del trabajo. Pirámide, Madrid.
- Köhler, H. y Martín, A. (2005): Manual de la sociología del trabajo y de las relaciones laborales. Delta, Madrid.
- Sanchis, E. (2008): Trabajo y paro en la sociedad postindustrial. CES. Madrid.
- Santos, A. y Poveda, M. (2002): Trabajo, empleo y cambio social. Tirant lo Blanch. Valencia.
- Watson, T. (1995): Trabajo y sociedad: Manual introductorio a la sociología del trabajo, industrial y de la empresa. Ed. Hacer. Barcelona.

Complementàries

- AA.VV. (1997): Desigualtat i canvi. Barcelona. Ed. Proa-Universitat Autònoma de Barcelona.
- AA.VV. (2005) Lo que el trabajo esconde, Traficantes de sueños, Madrid.
- Alonso, L. E. (2000) Trabajo y postmodernidad: el empleo débil. Madrid. Fundamentos.
- Boyer, R. (1986): La flexibilidad del trabajo en Europa. Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.
- Cano, E. Bilbao, A. y Standing, G. (2000): Precariedad laboral, flexibilidad y desregulación. Alzira, Germania.
- Carrasco, C y Mayordomo, M. (1999): Mujeres y economía. Barcelona. Icaria.
- Castillo, J.J. (1988): Las nuevas formas de organización del trabajo. Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.
- Coriat, B. (1982): El taller y el cronómetro. Madrid. Siglo XXI.
- Lorente-Campos, R. (2003): La precariedad laboral de trabajar a tiempo